ԻՒՂԻՒՆՃԻՒ—ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՕ — 69 ՃՈՒՄԱՂ—ԷՐԹԷՍԻ 15 - ՅՈՒՆՈՒԱՐ — 1855

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշխող Մէճմուայը Հավատիս, հէր հաֆթա ճու�մաս էրթէսի կիւնէրի տողերբրաճագ տրը։

Սէնեսի բէշին օլարագ	120	ղրշ.
Ալթը այլըղը քէպազիք	65	-
Իւչ այլըղը քէպազիք	35	-
Վէ պիր նուճէրօսուռ	3	-

Տաշբալար իշխուն պէհէր նուճէրօսունա 20 փարա բօսթա մասրաֆը զամմ օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սրբաղը պիր տէֆթէրագ 60 փարա
Իքի տէֆթա իշխուն պէհէր տէֆթարնա . . 40 „
Իւչ տէֆթա իշխուն պէհէր տէֆթարնա . . 50 „
Իւչ տէֆթասան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթի իշխուն այրրճա բարարլըգ օլունուր։
Տաշբասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզերինէ օլտուզու պու մահալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՆԱՖԻԼԵՅԸ ՍԵՅՐԻԵՅԷ ՄՈՒՌԱՆԱԼՈՎ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Օյրտէ տախի պէյան օլունաճաղը վէճհիլէ պու հաֆթա Վիէնատան վէ Ֆրանսասան կէլէն հավատիսաթ իլէ, Ռուսիա էլչիսի բրէնս Լօրչագօֆուն, պունատան ապատ մդեկտեմբեր 28 թաբիսի իլէ, մալիմ մ օլան տէօրթ թէքլիֆի, ուուէլը զարպկիէ թէրճաֆընատան վէրիլէն մանա իւղերինէ իմբէրատօրուն իսմի իլէ գապուլ իթմիշ օլուուզու թաստիգ օլունուպ, միւսալէհէյէ պիր ալամէթը խայրիյէ ատտա օլունմուշտուր։ Վէ սուլհ թէքլիֆլէրի իւզերինէ մէշվերէթէ պաշլանմագ իւզրէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էլչիլերի, ատվէթլէրի թէրճաֆընատան թալիմաթէ մունթազիրը պուլունմուշտուր։

Մէնսէլյի շարգիյէնին պիր հիւսնիւ սիւրէթլէ հուսուլ բէղիր օլմասընա ճէնկ մի լազըմ սուլհ մուլազամ, տէվլէթը Ռուսիէ իլէ պէրապէր տուէլը մուազզամայը Լիւրոբանըն հաբիմ օլուուգլարը պէյլէ պիր տավայը ճէսիմ քիմսէնին հիւքմ իթմէյէ հատտի օլմատըղընը բանա պիլիպ վէ թանըյըպ, վուգուաթատան էվվէլ պիր բէյ կէօսթէրմէք նէ մէրթէպէ ապէս օլտուզունու հիչ օլմազ իսէ հագգըմըզտա էյիտէն ֆէհմ իթմիշիպ, անճագ շուբասը տա պիրէ պիր ածայիպ կէլիր քի, տուէլը մուազզամայը Լիւրոբա, Ռուսիանըն շու թէքլիֆլէրի գապուլ իտիշինի օլտուգճա միւսալէհէ մուգաբէլաթընա պիր տէլալէթ տատ իտէրէք, հէր թէրաֆտա, մէշվերէթ, միւզաքերէ, վէ թէտապիրի սայիրէ միւլահազաթը իլէ մէշղուլ օլտուգլարը հալատ տայրէյի բօլիթիգատան իտարիճ պաղը քէսան, ճէնկ ադֆէթինէ գլուատ պիր մէյեալ կէօսթէրիպ, միւսալէհէ լաֆզընը տայիտա շիւրիւթմէք էֆքեարընտա տրրլար։ Նէ՞ պիր պունդարըն մէրատը, աղնա յամայրգ, Լիւրոբա տէվլէթլէրի վէ միւքէլլէֆլէրինատ, ճիւմլէյէ մէյմանէթլիս օլան պիր սուլհու գուվվէտէն ֆիիլիլ կէլթիրմէյէ ադլ, վէ ֆէթանէթ մի եօգ, եօխսա ճէնկ մազարրաթլարը օլան, գան, մէվթ, թէլէֆաթ, պահանլըգ, զարուրէթ, գրթլըգ վէ սայրսէ, խօշա կէլէճէք շէյլէր միտիր։ Ամմա Ռուսիա թէքանիւատ իտէյօր տէնէճէք, պիզճէ Ռուսիանըն պու թէքանիւտիւ քէնտինէ փէք ազզըր պահայա օլմուշտուր, եղ ճիւմլէ պիւթիւն լիմանլարընըն ապլօգա օլունուպ, պիր հապպէ թիճարէթ իտէմէմէսի, պու անէտէք ճէնկ վէ խասթալըգլա եիւղ պինտէն զիատէ թէլէֆ օլան ապէրի, Պալթիգտէ վէ Գարա տէնիզտէ ատանմալարընը մահպուս օլուպ, Սէվասթօբօլսա անճագ պիր գաչ գրթասընըն հէմտէ սօնունամալըմ օլարագ սաղ գալապիլմէսի, Ալանտ գալէլէրինին խարապ օլմասը, տախիլտէ զարուրէթ, խարիճ մէզէլլէթ, պունլար իլէ պէրապէր իլը պահարտա պիւթիւն Լիւրոբա թէրաֆընատան վագի օլաճագ տէհլիկա պիր գլամ, Տէվլէթը Օսմանլը, Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա, Պրուսիա, Սարտինիանըն միւնասիբ իլէ սիւնկիւլէրի, վէ պինէրճէ թօփլարը, պունլար աղ պիր թէհտիտա մի տիր։ Պիր տէվլէթ հէր նէ մէրթէպէ պալայը գուարէթ վէ իգպալէ վասլ օլտա, պու մագուլէ պիր իթթիֆագ, պինայը հիւքիւմէթինի թէմէլինտէն սարսրպ եըգմայա քիֆայէթ իթմէզ մի ածագ։

Պիզճէ պու թէտարիքատ, պու գլամ, միւսալէհէ վէզնինի ազզը պասասըմազա քիֆայէթ իտէր մէրթէպէտէ օլուպ, ամմա հիքմէթը էսրարը բէպպանիէտէն օլարագ Ռուսիատա Ֆիլիտաֆան թէանինիտիւ միւշահէտէ օլունտուզու հալտէ, պու գըյամ, պու գուվվէթ Ռուսիա իլէ եինէ մուհարէպէ տէմէք օլմայրպ, հագգընտա պիր զարար հէլաք օլաճաղընա շիւպհէ եօգտուր։ Հագգ թաաանը ինայէթի Տէվլէթը Ալիէնին խուլասու, վէ տուէլը մուազզամանը մուավէնէթի իլէ, քէյֆիէթ պու սօն տէրէճէ խըշմ իւ շիտատէթ կէլէ մէյերէք պիր հիւսնիւ սուլհ իլէ թէսվիկ քէղիր օլմասը էմէլիմիզ օլարագ, էլթաֆը իլահիյէտէն նիազըմըզտը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռուսիա իլէ տուէլը զարպկիէ պէյնինտէ, միւսալէհէ միւզաքերաթը մէշվերէթինտէ հաղը պուլունմագիւզրէ, պու տէֆա ճանիպի Տէվլէթը Ալիէտէն տախի զէվաթը ֆախիսամ տան պիրիսի մէմուրիէթը մախսուսէ իլէ Վիէնայէ կէօնտէրիլճէկի գաբար պուլմուշտուր։ Վէ պէլլէի մէզքիւրէտէ միւգիմ սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի ուԹուֆէթլու Ֆրիֆ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ տախի, կէչէն բէնչէնպէ կիւնիւ պէճիտ թալիմաթլար կէօնտէրիլտիսի տախի իշիտիրմիշտիր։

— Թանզիմաթ մէճլիսի ալիսի, հէր հաֆթա Պաբը ալտտա մէշվերէթ իտիւպ, իսթիքմալը նիզամաթը ճէսիտէյ միւթաալիգ մաղսաթալարը գըբաաթ վէ թաստիգ օլունմագտա պուլունմուշտուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

Շգօտրա վալիսի (Ալբանատուգ), սանջագ Իզմիր վալիսի տէվլէթլու Լամպիլ փաշա հաղրէթլէրինէ.

- Իզմիր վալիսի, սանջագ Հալէպ վալիսի տէվլէթլու Սիւլէյման փաշա հաղրէթլէրինէ.

- Ապ տէնիզ սանջարը (ճէզայիրի պահրը տէֆթա) վալիսի, սանջագ Գոսթամանիօլու վալիսի տէվլէթլու Համսի փաշա հաղրէթլէրինէ.

- Հալէպ վալիսի, սանջագ պահրը տէֆթա սանջարը վալիսի տէվլէթլու Խամիլ փաշա (Թէքէտէ-լէնիզատէ) հաղրէթլէրինէ.

- Գոսթամանիօլու վալիսի, սանջագ Քիւրտիստան վալիսի (տիկէր) տէվլէթլու Համսի փաշա հաղրէթլէրինէ.

- Քիւրտիստան վալիսի, սանջագ Հէքարէ վալիսի տէվլէթլու Իզզէթ փաշա հաղրէթլէրինէ.

Վարնա գայմագամլըգը վէ մանֆիքալըգը, սանջագ Բուտէյի վալիսի տէվլէթլու Վասֆի փաշա հաղրէթլէրինէ իհսան վէ թէվճիհ պույուրմուշտուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ։ Ինկիլթէրրատան կէլէն պաղը միւթէնա հավատիսաթ պունլար տրը։

Շարգ մուհարէպէսի թէրթիպաթընատան տօլայը Խարլամէնթօ մէճլիսլէրի, վիւքէլայը հաղրէսէն, վէ պաշլըճա հարպիէ վէքիլինտէն իսշնուտուսուզուգ կէօսթէրմիշ օլտուգլարընատան, յունուար այըն 23 իւնտէ մէզքիւր մէճլիսլէր թէքրար թօփլանտըգտան սօղրա, վիւքէլանըն թէպտիլի մէմուլ օլունմագտա իսէ տէ, մուախխարէն փարիս օլան խապէրլէրէ նազարէն, եալընըզ հարպիէ վէքիլի օրտա Նիւքասըլըն թէպտիլի իլէ, եէրինէ օրտա Խարմէրսթօնուն հարպիէ վէքիլի նասպ օլմասը զնատէ թէվաթուր պուլմուշտուր։

— Դրանսա իմբէրատորու վէ իմբէրատորիչասընըն եագնատա Ինկիլթէրրայա կիսիպ գրալիչայա վիզիթա իտէճէքլէրի պու էտնատէ թէքրար հավատիս օլուպ, գրալիչա սէրայընատա տայրէլէր հաղրընանտըգը տախի իսթիմա օլունմուշտուր։

— Ինկիլիզ տէվլէթի ասքէրինին մահիյէ վէ թայինատը զնատէ, վէ էլպիսէլէրի թէմիզ օլտուզունատան, ախէր տէվլէթլէր միսիլլու, գուրա, եէնիսու ճէպը իլէ ասքէր եաղմագ ատէթ օլմայրպ, պիւթիւն պէրրիյէ ասքէրի կէօնիւլիւ օլտուզունատան, կէչէնտէ Ավստրաթօրօլ իչին 30.000 ասքէր տահա միլլէթտէն մանթրուպ օլունուպ, խսթէյէն եաղըմագ իչին էյալէթլէրատէ տէֆթէրլէր աչըլմըշ իսէ տէ, ֆապրիկալարատէ ամէլէյէ զնատէ իւճրէթ վէրիլմէյինտէն մի օր, պաշգա տէպէպէ մէպնի մի օր հիւսնիւ բիզասը իլէ փէք չօգ քիմսէ ասքէր եաղըմայրպ, ճէպրէն եաղմայա տախի Խարլամէնթօ մէճլիսի բաղը օրմասըղընատան, Ինկիլիզ տէվլէթի, Տանիմարգա, Օվիչէրի վէ մահալը սայիրէտէն կէօնիւլիւ ասքէր թօփլամայա գարար վէրիպ, ինճապընա պագըմագտա իսէ տէ, պու սիւրէթտէ տախի պաղը միւշքիլաթ պուլունտուզու Լիւրոբա զաղէթալէրինատէ մունհարիր տրը։

— Բէզալիք էվրագը մէղքիւրէտէն, Ավստրաթօրօլ լիմանընընն աղզընտա պաթրըրան կէմիլէրի պարութլա քարալայրպ ատմագ վէ եօլ ուշմագ իւզրէ, Մալթա թէրանէսինտէ պաթլաք տէմիր քիւրքլէր հաղըրլանմագտա տրը. պունլար իլի քարչատան օլուպ, իլի եիւզ էլլիտէն, պին լիպրայա գատար պարութ ալանը օլաճագ տրը, վէ տէնիպին ալթընա կէմիլէրին անպարընա էնտիրիլտիքտէն սօղրա, էլէքթրիգ թէլլի իլէ ատէշ վէրիլէճէք տիր։

Լիլ հապրլ, Ֆրանսատա վէ Ինկիլթէրրատա վէ մահալը սայիրէտէ, պէյլէ կէօնտէրէօն գուվվէթլու ատէշ ալէթլէրի իճատ օլունուպ թէճրիպէ օլունմագտա, վէ պապէն սագամլըգ տախի զուհուր իթմէքտէ տիր. շէյլէ քի իլի պահարտա պէօյիւք ճէնկէ պաշլանըլըրը հալտէ, պու մագուլէ նէվիճատա ալաթլար իլէ վագի օլաճագ խասարաթ. վէ տէօքիւլէճէք գան էսկի ճէնկլէրէ գլրտա օլունուր մէրթէպէտէ օլմայաճագ տրը։

— Ինկիլիզ տէվլէթի վիւքէլասընատան օրտա Ռօն Ռուսէլ, պու տէֆա մէմուրիէթը մախսուսէ իլէ Խարիսէ կիտիպ, հէնիզ օնտրայա ավտէթ իթմէմիշ տիր, օրտու միշարալէյտին պու մէմուրիէթի միւէրրիտ մէսէլէյի շարգիյէ իշիւն տիր տէնիյօր։

— Ամերիկ գրօնիչ զաղէթասընատա շու վէճհ իլէ եապըլըրը։ Թօփճու զաղրթանընատան Ռ-օրդ վէ Մայլ նաման եիւզաշալարընը պէօլիւքլէրի պիրլէշիպ, պիր գուվվէթլու թօփ պաթէրիասը թէշքիլ իլէպ։ Պու պաթէրիանըն թօփլարը տէմիրտէն օլուպ 32 շէր լիպրալըգ կիւլլէ ատաճագլար տրը։ Օրտուլարտա տահա պու չապտա իրի չարխա թօփլարը գուլլանըլմամըշ օլտուզունատան, պու թօփլարատան պէօյիւք պէօյիւք մէնֆաաթ պէքլէնիլմէքտէտիր։ Հէր պիր թօփ արապասընա օն իքիշէր պարկիր թագըլաճագտըր, շըվէտ ուսուլի իւզրէ իւշէր իւշէր. վէ պու թօփլար իլը պահարտա Ավստրաթօրօլա կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Իմբէրատորուն խասսա ասքէրինտէն շարգ թէրաֆընա կէօնտէրիլճէք թապուրլար եօլա չըգմըշտըր, այրն օնտունտա, իմբէրատոր պու ասքէրի մուայէնէ իտիպ սանճագլարընը թէվզի իթտիքտէ պիր նութգ իտիպ, շու բարչալարը տրգգաթէ շայան տրը։

“Այն պու սանճագլարը, քի ապատէմէ փէտէրլէրինիզ, վէ շիմոի ռէֆիգլէրինիզէ ռէհնիւմա օլտուզու միսիլլիւ սիզլէրի տախի ֆիթուհաթէ կէօթիւրէճէք տիր։

Պատին, վէ մուխթարայա զալիպ կէլմէք խուսուսունտա վէ շէհրիլէրինիզէ հիասսար օլուն, սաղ վագթըն իչինտէ, սիզ տախի հավէսբեար օլտուզունուզ իսմի ճէտիտէ մուզհար օլուպ, գարագուշ

«Լեռ սարեր ամենայնիվ Մի փոքր ամպ նստեցեր, Գեղմի գագաթին Ամենայնիվ ամպ մի կայ։ Ամպ ես եղիր, ամպ ես եղիր։»

— Լուսնի ճրագի տակ ինչպես ասեցի, ամենայն ինչ ամենայնիվ ամպ մի կայ։ Ամենայնիվ ամպ մի կայ։ Ամենայնիվ ամպ մի կայ։

Լայսպրիգ, 20 Դեկտեմբեր 1854։

(Թարգմ.) Օ. Ֆ. ԱՐԾԱՏԱՆԻ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ։ Լ՚Յոսեֆ Մարիի մասին։

Ֆրանսերեն գրեցին Ալեքսանդր Դյումա հայրը և Ֆելիսիեն Ռոպեն։

Ֆրանսերենից թարգմանեց Ս. Ս.։

Ամենամեծ հարգանքով նվիրվում է Ազգային Ս. Ղազարի Մեծ Դպրոցի Տեսչին։

Ֆրանսերեն գրքերի հեղինակներ՝

ԳԱՐՈՒՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԱՀՎԱՆ ԱՌԹԻՎ

Ինչպես հայտնի է ընթերցողներին, Գարունը հանգստանում է Ալեքսանդրապոլի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղում։ Գարունը ամառվա ընթացքում ստացել է Ղարաքիլիսայի գավառապետ Ս. Ալիխանովի նամակը, որտեղ նա գրում է, որ Գարունը ամառվա ընթացքում ինչպես Ղարաքիլիսայի գավառապետ, ինչպես Ալեքսանդրապոլի գավառի գավառապետ, ինչպես Ալեքսանդրապոլի գավառի գավառապետ, ինչպես Ալեքսանդրապոլի գավառ